

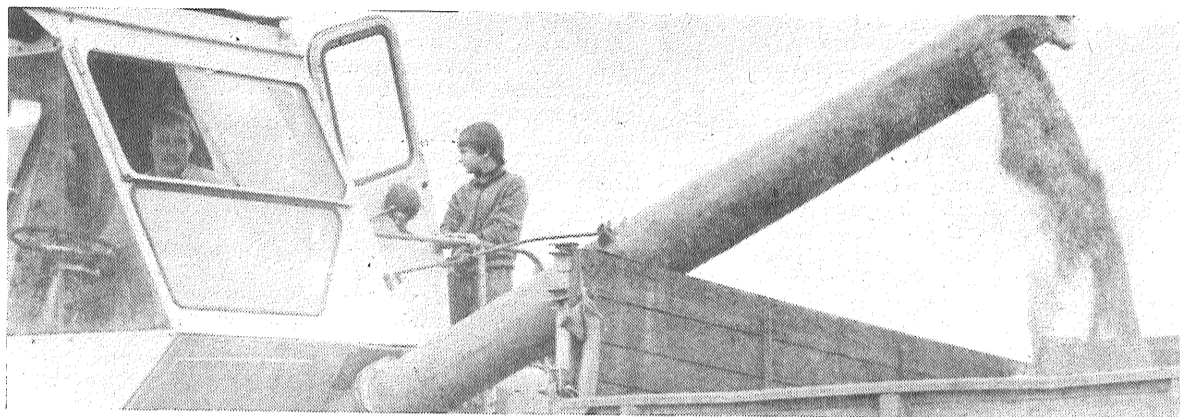

NOVADNIEKS

SESTDIEN,
1990. gada 18. augusts

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

№ 98 (5102)
Maksā 3 kop.

R
U
D
E
N
S
—
90

Grūtā
labības
plauja

Jā, šogad tā ir pavīsum grūta. Ilgās lietavas graudaugu druvās saguldījušas veldrē, pieplacinājušas zemes. Raža izaugusi laba, bet novākt to var tikai ar lielu piepūli un manevrēšanu. Kombaini stieg, no dubļu lāmām jāvelk ārā ar kāpurķēžu traktoriem.

Melliorētajā Polkoronas objektā Kirova kolhozā varen plašs miežu tūrums. Ir kur izvērsties ražas vācējiem. Bet kombaini uz priekšu virzās lēnām, strādā ar dīkstāvē, jo diena list pat vairākas reizes. Turpat uz lauka ar savu kāpurķēžu traktoru dežurē Jānis Skabs, jo jāizvelk te viens, te otrs iestīgušais kombains.

Polkoronā strādā Elmāra Stūrnieka vadītais posms — astoņi Kombaini. Pats vadītājs rāda citiem paraugu — ar savu «Niyu» iekūlis 200 tonnas graudu un starp pārējiem 16 kombainiem izvirzījies pirmajā vietā kolhoza. Elmāram Stūrniekam cieši pa pēdām seko Provs Sokolovs. Viņam pagaidām pēc iekūluma otrā vietā saimniecībā.

Miežu lauks noaudzis varen — kombainieri iekūl vidēji vairāk nekā 30 centnerus no hektāra. Bet daļa vārpu paliek dubļos, jo kombainu hederi mitru, saguļošu labību nav spējīgi pacelt.

— Zēl raudzīties, ka savi pieci seši centneri graudu katrā

hektārā paliek uz lauka. — sūrojas kolhoza priekšsēdētājs Broņislavs Laizāns. — Tāda ir šī vasara: ar ražas zudumiem, un tur nekā nevar darīt.

Kirova kolhozā, neskatoties uz visām dabas kaprīzēm, novākta jau lielākā daļa labības druvu. Pavīsum iekūlts ap 2000

tonnu graudu. Birums no hektāra — vidēji 30 centneri.

Jānis GURGONS

ATTEĻĀ: labākie kolhoza kombainieri šī gada labības plaujā Elmārs Stūrnieks (attēlā pa kreisi) un Provs Sokolovs.

Jāņa SALNAVIESA foto

māju sējai, kā arī jārada drošības fonds. Ziemāju sējai rajonā gatavojamies neapmierinoši, jo tikai divas saimniecības — Kirova kolhoza un «Gailšos» — uzarti aptuveni 40 procenti no ziemajiem paredzētajām platībām. Turpretim K. Marksa kolhozā un «Vārkavā» nav tikuši pat līdz 20 procentiem. Lauki nepietiekoši saņēmuši organisko mēslojumu — dota mazāk nekā puse no plānotā daudzuma. Bet visu saimniecību speciālisti taču zina, ka slikti mēslotos laukos nekā prātīgs izaugt nevar. Un neaizmirsīsim vēl vienu — tieši ziemājī pēdējos gados mums dod visaugstākās ražas.

Vēl daži vārdi par graudaugiem. Saimniecībās redzētais liecina, ka maz uzmanības tiek pievērsts darbu kvalitātei. Visās saimniecībās vajadzētu novērtēt laukus, kuros labība saveldrējies un cauraugusi ar zālāju pašēju vai nezālēm. Ja te graudus iegūt nav iespējams, tad šie lauki jānopļauj skābarībai vai arī zālā masa jāpārstrādā granulās.

Pašlaik ir labākie termiņi rapša sējai. Sēkļu graudu ražošanai var nopirkt no Ventspils kolhoza «Ventava», bet zaļās masas audzēšanai — mūsu pašu rajona Kirova kolhozā un «Galēnos». Ja lopbarībā gribam sabalansēt olbaltumvielas, rapsis tam ir visnoderīgākais, jo graudi satur 26 — 28 procentus proteīna. Turklāt nākamgad ar sēkļu pārdošanu varēs pelnīt valūtu.

Nedrīkst nokavēt sēklas timotiņu plauju.

Kartupeļu laukos jānovāc laksti, jo vietās, kuras skārusi lakstu puve, intensīvi notiek bumbuļu inficēšanās. Tas nepieciešams arī tādēļ, lai nostiprinātos bumbuļu miza, citādi, kartupeļus novācot, tā lobīsies.

Jāturpina lopbarības krājumu papildināšana, jo zaļās masas

ir vairāk nekā pietiekami. Kā redzam, laukos sakrājies ļoti daudz darbu, un tikai no mūsu pašu pašreizējās būs atkarīgs, kā ar tiem tiksīm galā.

Jānis KIVLENIEKS,

agrorūpnieciskās apvienības «Preiļi» galvenais agronoms

Pārskats

par ražas novākšanu rajona saimniecībās (pēc agrorūpnieciskās apvienības «Preiļi» ziņām)

Saimniecība	Novākts graudaugu %	Ražība no cent. no ha	Novākts līnu %
Rožupe	75	23,2	—
«Sarkanais Oktobris»	66	39,5	—
«Jersika»	60	29,0	x
«Sarkanā ausma»	58	35,0	x
«Smelteri»	55	30,4	x
p. s. «Rudzāti»	52	20,0	x
Kirova	52	30,0	17
«Dzintars»	50	27,1	25
«Zelta vārpa»	49	28,0	x
«Galēni»	48	32,6	18
«Stjukalns»	48	24,0	—
«Vārkava»	45	25,4	13
«Nākofo»	45	24,5	—
Leņina	41	27,1	x
Raiņa	40	21,5	44
Vanagi	39	24,6	—
«Ezerciems»	38	25,0	—
p. s. «Rušona»	34	19,0	x
«Silajāni»	34	27,1	12
«Līvāni»	32	30,1	6
«Dubna»	28	25,4	—
p. s. «Aglona»	25	19,1	x
K. Marksa	24	29,4	7
«Gailīši»	24	21,2	x
Kopā rajonā	46	27,6	10

x — saimniecība līnus neaudzē

LNKP valdes sēde

13. augustā notika Latvijas Neatkarīgās komunistiskās partijas Preiļu rajona organizācijas valdes sēde, kurā galvenais jautājums bija par gatavosajās LNKP rajona komitejas paplašinātajam plēnumam, kas notiks 22. augustā plkst. 18.00 LNKP rajona komitejas sēžu zālē.

LNKP rajona komitejas valdes locekļi izskatīja arī vairākus citus jautājumus, kas saistīti ar Latvijas Neatkarīgās komunistiskās partijas rajona organizācijas turpmāko darbību.

J. SALNA

Atkarīgs no pašiem

Mūsu rajona saimniecībās raža šovasar jāvēc sarežģītos klimatiskajos apstākļos. Lauki stipri pielījuši, reti atspīd saule (patīkams izņēmums — pēdējās dienas). Visās saimniecībās pie druvām jātur kāpurķēžu traktori, lai izvilktu iestīgušos kombainus un graudu transportēšanas mašīnas. Tieši šādos sarežģītos apstākļos arī izpaužas gan kombainieru amatprasmē, gan speciālistu izveicība darbu organizēšanā.

Labākās saimniecības jau novākušas vairāk nekā 60 procentus graudaugu, bet atpalcēji — K. Marksa kolhoza un Aglonas padomju saimniecība — tikai aptuveni 20 procentus. Te nu gan nevar visu vainu uzvelt klimatiskajiem apstākļiem. Viens no atpalcības cēloņiem — rītos la-

bības plauju sāk pārāk vēlu. Bet iespējams taču plaut lopbarībai paredzētos miežu laukus un vēlāk, kad druvās apzuvušas, pāriet uz ziemāju plauju. Diemžēl kombainieri bieži vien lauka malā vajojas līdz pusdienām, bet speciālisti uzskata, ka tā tam arī jābūt. Kombainu izvilšanai vajadzētu vairāk izmantot buldozerus, jo citiem lauku darbiem tie neder.

Pats svarīgākais uzdevums — novākt izaudzēto ražu bez zudumiem vai arī vismaz tos samazināt līdz minimumam.

Jāgatavo salmi lopbarībai. Citos gados bez tiem vēl varējām izīkt, taču šogad, kad rupjās lopbarības (sevišķi — siena) iekrāts pārāk maz, arī salmiem būs liela vērtība.

Obligāti jāgatavo sēkla zie-

Man ļoti negribas, lai rūpnīcā šo cilvēku sāktu uzskatīt par izlecēju, sak, nupat tikai kļuva par māju būves ceha priekšnieku, bet, redz, jau sniedz interviju avīzē. Tad, lūk: pie Krasņakova gāju nevis kā pie liela ceha vadītāja, bet galvenokārt kā pie cilvēka, kurš te strādā kopš uzņēmuma pirmssākumiem un kuram tāpēc ir tiesības uz savu viedokli un secinājumiem.

— Sis šisais priekšvārds, Anatolij Ivanovič, liek uzreiz jums uzdot arī pirmo jautājumu: pastāstiet maziņi par sevi — kā jūs nokļuvāt Līvānos?

— Ja īsti, tad lūdzu. Mana specialitāte — rūpniecisko iekār-

tu montāža un remonts. Kopš 1976. gada — nestandarta iekārtu izgatavošanas meistars, pēc tam — regulēšanas darbu inženieris, galvenā mehānika nodaļas inženieris, mehāniskā ceha priekšnieks.

Teikšu atklāti — Līvānos no

Daugavpils ieradās «pēc dzīvokļa». Tajā laikā deva visiem iedeva arī man.

— Un kāds bija pirmais priekšstats par Līvāniem?

— Lai laucinēti neapvainojas, bet sākumā likās, ka esmu nokļuvis lielā «nejedzīgā» kolhozā, kur trokšņa daudz, bet kārtības nekādas. Protams, kombināts bija vēl tapšanas stadijā, un daudzām nebušanām, kā toreiz tīca, bija objektīvs raksturs. Man liekas, ka jau toreiz sākas tādu cilvēku pleplūde, ku-

Aktualitāte

Ja jums sapuvis...

Atzišos — es biju pārsteigta: pirmoreiz, kopš pastāv Līvānu eksperimentālā koksnes konstrukciju rūpnīca (agrāk — māju būves kombināts); tikšanās man noteica uz... plkst. 17.00. Turklāt to izdarīja cilvēks, kurš, ja tā var teikt, pieder pie «administratīvās elites» un kuram darba laiks parasti beidzas tieši plkst. 17.00. Mazliet vēlāk sarītu, ka Anatolijam Krasņakovam tas ir bridis, kad sākas «klusā stunda» (nosacīti, protams).

Latvijas Komitejas ieteikumi vietējo un aprinķu komiteju darba organizēšanai

Pēc LR Pilsonu kongresa 1. sesijas un LPSR Augstākās Padomes 4. maija deklarācijas vērojams LR pilsonu politiskās aktivitātes apskums. Tautas pretestības kustība okupācijas režimam zināmā mērā pārvērtusies par iekšēju opozīciju tam. Augstākā administratīvā iestāde — LR AP — būtībā ir jaukta divu valstu — PSRS un LR — pārstāvētība, kur PSRS pilsoņiem ir piešķirtas tiesības lemt par Latvijas zemi un tautu. LR AP pārvalde turklāt neapņemas visu LR teritoriju un tās deklarētā neatkarība no PSRS ir fikcija. Šādā situācijā joprojām ir neskaidri un paliek atklāti LR pilsoņiem vitāli svarīgie jautājumi par PSRS pilsoņu statusu Latvijā, par VDK un citu okupācijas varas iestāžu, armijas un PSKP statusu, kā arī par īpašuma tiesībām Latvijas teritorijā.

Lai konsekventi aizstāvētu LR pilsoņu tiesības un realizētu viņu likumīgās prasības, nepieciešams aktivizēt vietējo pilsonu komiteju darbību. Mums jāsaprot — ar mums rēķināsies tikai tad, ja būsīm neat-laidīgi, drosmīgi, organizēti. Viss mūsu pašu rokās.

VIETĒJO UN APRINĶU PILSONU KOMITEJU GALVENIE DARBĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI

1. LR pilsoņu reģistrācijas turpināšana.
  2. Vietējo un aprinķu pilsonu komiteju veidošanas turpināšana.
- Jāmeklē iespēja iekārtot pils. komiteju telpas pilsētu un apdzīvoto vietu centros, kur būtu pieejami visi LR Pilsonu kongresa, Latvijas Komitejas un vie-

tējo pilsoņu komiteju dokumenti, preses izdevumi un agitācijas materiāli. Jānodrošina regulāras pilsoņu komiteju darbinieku dežūras šajās telpās, lai varētu sniegt izsmeļošu informāciju par politisko stāvokli Latvijā, uzklaut LR pilsoņus un palīdzēt risināt viņu problēmas.

3. Sabiedriskās drošības aizsardzība. Jāreģistrē LR pilsoņi, kuri vēlas iesaistīties atjaunojamajā aizsargu organizācijā. Jāorganizē aizsargu vienības, jānodrošina to teorētiskā un praktiskā sagatavošana. Jāapzina tos LR pilsoņus, kuri, nebūdami aizsargi, tomēr būtu gatavi ekstremālās situācijās darboties civilās aizsardzības vienībās kā avārijas strādnieki, ugunsdzēsēji, mediķi.

4. Finansiālais nodrošinājums. Jāveido un jāizplata (arī ar piegādi mājās) pilsoņu komiteju preses izdevumi. Jāstimulē LR pilsoņu saimnieciskā rošība, jāveido savas saimnieciskās vienības un kredītiestādes. Jāreģistrē pilsoņu komitejas darbības teritorijā saimnieciskos uzņēmumus un sabiedrissās organizācijas un jāorganizē lojālo uzņēmumu reklāma. Jācenšas uzņemt starpniekfunkcijas.

So un citu pasākumu galvenie mērķi un uzdevumi: jāievirza uzņēmumu un organizāciju darbība LR pilsoņu kopuma interesēs. Jārada stabila pilsoņu un visu līmeņu komiteju savstarpēja ekonomiskā ieinteresētība un jānodrošina regulāri lojalitātes maksājumi pilsoņu komitejas kasē.

5. Sociālā aprūpe.

Jāveido līdzietības kopas, kuras savā teritorijā apzinātu visus vecos cilvēkus, slimos, invalīdus, daudz- bērnu ģimenes, jauniesaucamos, no okupācijas armijas aizbēgušos un citus LR pilsoņus, kuriem nepieciešama sociālā palīdzība. Ipašu ievērojību jāizrāda politiski represētajiem, Latvijas Brīvības cīņu veterāniem, bijušajiem nacionālajiem partizāniem, legionāriem un citiem cīnītājiem pret PSRS okupācijas režīmu. Sociālās palīdzības ietvaros jāorganizē bezmaksas komunālie, medicīniskie, juridiskie un citi pakalpojumi, iespēju robežās jāizmaksā naudas pabalsti, jāorganizē ziedojumu vākšana un izsniegšana.

6. Pakalpojumu organizēšana un koordinēšana. Jāuzaicina reģistrēties pilsoņu komitejā dažādu specialitāšu strādniekus, amatniekus, brīvo profesiju pārstāvjus, kuri vēlētos sniegt dažāda veida maksas pakalpojumus līdzpilsoņiem. Jāorganizē šo pakalpojumu reklāma un jāveic starpniekfunkcijas.

7. Dzimtsarakstu registrācija.

8. Sabiedriski politisko pasākumu organizēšana. Jāorganizē mītiņi, diskusijas, konferences, koncerti, izsoles un citi pasākumi ar mērķi nostiprināt pilsonisko apziņu un noskaņot sabiedrisko domu LR valsts varas tiesiskai atjaunošanai.

9. LR likumdošanas, tās tiesiskā un politiskā tradīciju popularizēšana un aktualizēšana. Jāveido arhīvi un bibliotēkas vietējās vēstures, tradīciju, pilsoņu īpašuma un citu tiesību apzināšanai.

Līvānu pilsoņu komiteja

Mūsu dienīškā maize

Kopš pirms gadiem frīzdesmit Līvānos uzcēla maizes ceptuvi, tajā nekas būtiski nav mainījies. Tikai reizi reizēm veikts kosmētiskais remonts, un nekādas mūsdienu mehanizācijas. Bet cilvēki te strādā, katru dienu cep maizi. Nevis kilogramiem, bet dienākatā līdz 10 tonnām.

Runāju ar rajona pašvaldību biedrību savienības maizes kombināta (tas atrodas Līvānos) direktora vietnieku Aleksandru Jevdokimovu.

— Viegli strādāt jums nav, — viņš saka. — Visu laiku bija zemas darba algas, tikai nesen tās paaugstināja. Darbs — kars-tā vidē, pie versmojošām krāsnīm. Vasarā te trūkst gaisa, ko elpot. Mainās kadri. Bet maizi tomēr cepam.

Maizes kombinātam ir divas ceptuves — Līvānos un Aglonā. Un abas vecas un nolietotās, vajadzīga rekonstrukcija. Protams, tas atsauc uz maizes kvalitāti. Bet galvenais iemesls tam, ka reizēm ir slihta maize — milļi. Tos labības kombināti ceptuvēm bieži vien piegādā nevēlamā kvalitātē. No sliktiem milļiem labu maizi neizcepsi.

Līvānu maizes ceptuvē tagad pāriet uz jaunu, drošu un savdabīgu kurināmo — debas gāzi. Līdz ar to uzlabojas cepuma kvalitāte, lecienīta ir šeit ražotā Rūjienas pussaldskābā maize, ko veikalā pārdod pa 44 kapciķiem kiloipā. Cep Zemgales, svētku un diētisko maizi, Ventas un citu šķirņu balīmaizi.

Jānis GURGONS

ATĒLĀ: viena no labākajām Līvānu maizes ceptuves cepējām Anna Kožaha.

Jāņa SILICKA foto

Ja jumts sapuvīis...

(Sākums 1. lpp.)

novērst. Rezultātā — morāli un materiāli zaudējumi.

— Labi. Tā ir pagātne. Tagad rūpnīcā jauna vadība, arī māju svecē čeha. Kā jūs domājat — vai ir drošas garantijas, ka tamlīdzīgi gadījumi vairs neatkārtosies?

— Personīgi es tādas garantijas nevaru dot, lai gan, protams, darīšu visu, lai cilvēki beidzot ieraudzītu «gaismu tuneļa galā». Taču viens nav karotājs. Tas ir labi, ka čehā arvien vairāk strādnieku sāk saprast, ka bez kārtības un disciplīnas neko nepanāksim. Laikam, cilvēkiem jau apnikušas visas šīs «spēles». Mani par čehu priekšnieku iecēla ar pavēli — demokrātijs neviens vairs nespēja. Neapmierināto, cik nojausu, nebija. Nomaļņoties direktoram, radušās cerības uz labāku dzīvi. Vai tās attaisnosies, rādīs laiks.

Tagad — pie darba. Bet tā ir ļoti daudz. Sāku ar to, ka uzskaitīju jautājumus, kuri ir visakūtākie un prasa nealiekamu risinājumu. Turklāt šo jautājumu sarakstu sastādu nevis pats, bet gan ar čehu strādnieku līdzdalību.

Piemēram, darba normēšana. Normas mājas izgatavošanā ir at-rautas no tās uzstādīšanas tehnoloģijas. Šīs normas parasti «dzimst» visiem zināmās septiņstāvu ēkas dzīlēs, bet čehā, kad sākam ražot jaunu sēriju, inženierus neredz. Jaunu māju ieviešana ražošanā pilnībā nodota meistariem un strādniekiem, bet viņi — ko prot, to arī dara. Nereti — ar vecāku metodēm. Jo daudzi lietpratīgi cilvēki savā laikā čehu atstāja, aizgāja uz specializēto pārvietojamo mehānizēto kolonnu, kur bija augstā darba samaksa. Tagad savukārt daudzas pārvilina kooperatīvi.

Otrs. Strādniekam absolūti precīzi jāzina, cik viņš par nostrādātājam astoņām stundām saņems šodien, rīt, parīt. Citiem vārdiem, katrai detaļai jābūt savam izcenojumam. Tad «nenoslogotie» darbinieki nespēlēs kārtis, nemeklēs, kā kaut kur dabūt ko stiprāku uzņemt uz krūts laikā, kad blakus līnijā ir sastrēgums.

Visbeidzot, jāveic visas čeha saimniecības inventarizācija, stingri jākontrolē materiālu saņemšana no noliktavas un to uzglabāšana. Un jāizvērs nesaudzīga cīņa pret XX gadsimta mēri — žūpošanu. Jā, liekas, ka patiešām atgriežas vecie laiki: žūpība var izrāties no sadzīves un iegūt atkal plašu vērienu, tas ir — uzplaukt rūpnīcu korpusos.

— Tās ir tikai dažas jūsu pieņemumu iezīmes. Vai tā arī

riem mēbeļnieka un kokapstrādes darbinieka specialitāte bija visai sveša lieta. Ne velti minēju dzīvokļus. Tos patiešām ar dānu roku dalīja pa labi un pa kreisi, nereti — pārkāpjot attiecīgus likumus. Jā, kombinātam bija nepieciešami cilvēki. Taču jau toreiz vajadzēja sākt domāt par nākotni, par to, cik jēgas būs no daudzskaitlīgās inženertehnisko darbinieku armijas.

— Un kāds jūsu skatījumā ir rezultāts?

— Diemžēl, priecāties nav par ko. Daudzi pārvaldes aparāta darbinieki acimredzot nav savā vietā. Viņiem ne tikai ar zināšanām ir kā ir, bet nav arī interese par savu darbu. Un tāpēc vieni darba laikā lasa avīzes un žurnālus, otri no «pārstrādāšanās» atjauno spēkus kafējnīcā, citi var atļauties doties uz pilsētu pēc kārtējās deficīta mantas. Bet strādnieki čehos to visu taču redz. Un viņi arī labi zina, cik katrs ir vērts. Tāpēc arī notiek kolektīva dalīšana «melnajos» un «baltajos»

— To visu redz un pacieš?

— Es tā neteiktu. Vistiem zināmajos «Rīzgas laikos» pārvaldes aparāts vismaz centās kaut ko darīt, jo viņš pret padotajiem bija prasīgs. Bet vēlāk, kad sākās pārmaiņas, kad sāka runāt par atklātumu un demokrātiju, uzņēmumu satricināja lokālas kataklizmas. Ar to es domāju streikus, par kuriem, cita starpā, rakstīja arī rajona prese.

— Kā jūs vērtējat šīs akcijas?

— Iespējams, kāds mani uzskatīs par konservatoru, taču es kategoriski neatzīstu vadītāju vēlēšanu. Ipaši tadā veidā, kādā tās nereti notiek pie mums. Demokrātiju nevajag spēlēt, cilvēki tik un tā saprot, ka vadošajā krēslā pacentīsies iedabūt cilvēku, kurš ir izdevīgs «augšai». Kas attiecas uz mani, tad pirmā direktora pēcteci es nesaskatīju vadītāja iezīmes. Bet vēlāk, kad izveidoja trestu, galīgi nonācu pie secinājuma, ka tam visam galīgi nav nekādas jēgas. Būtībā divkāršots aparāts un produkcijas uzskaitē, līdz neēdībai uzpūstas pārvaldes ierēdņu algas, bet pašu profesionālais līmenis zems... Kādas sekas tas varēja radīt?

Uzradās vairāki tā devētie neformālie līderi (viņu vidū bija arī tādi, kas lika lietā vilību), kuri prata sakūdit strādniekus. Un streiki notika. Rūpnīcas un tresta vadība nebija spējīga tos

gatavojaties visu laiku 12 stundas diennakti pavadīt rūpnīcā? Neizturēsiet... Domāju, jums nepieciešams atbalsts. Kur jūs to redzat?

— Pirmām kārtām rūpnīcas speciālistos. Ja neatradīšu ar viņiem kopīgu valodu, neprātīšu pārliecināt, ka katram darbs jāveic pēc labākās sirdsapziņas, varat uzskatīt — ar čehu priekšnieka pienākumiem neesmu ticis galā. Cerības saistu arī ar čehu vidējo posmu. Katram meistaram ne tikai jāorganizē darbs savā iecirknī, bet arī jāprot atrast individuālas pieejas saskarsmē ar strādniekiem. Jo vienu nepieciešams pārliecināt, otru — piespiest, trešo — vienlīdz uzslavēt. Vārdu sakot, nepieciešama radoša pieeja katram.

— Vai jūs nemaz nedomājat, vismaz — teorētiski, balstīties uz tādu tagad populāru formējumu kā darba kolektīva padome?

— Neko teikt — pirms dažiem gadiem viss izskatījās jauki, un ar darba kolektīva padomi tika saistīts ne mazums cerību. Tikai tās nav attaisnojušās. Jo visai ātri darba kolektīva padome pārtapa administratīvā aparāta piedēklī. Acimredzot, kādam tas bija izdevīgi. Cilvēki, kuri griebeja un varēja darboties padomē, drīz vien, kā saka, apdedzināja pirkstus. Viņu vietā, kā man liekas, tika ievēlēti tādi, kuri paši nav spējīgi pieņemt lēmumus, viņi tikai formāli apstiprina vadības viedokli.

— Kādā veidā gatavojaties ņemt vērā kolektīva domas?

— Jāatgriež agrākais svars arodbiedrības sapulcēm. Arī mana kabineta durvis ir atvērtas visiem. Taču gribu uzsvērt: ja jumts ir sapuvīis, nav jēgas to lāpīt — labāk uzlikt jaunu. Varbut doma, ko izteikšu, kādam izlikšies ķecerīga, bet man tomēr liekas: kamēr aiz rūpnīcas vārtiem nestāvēs un uz katru darba vietu nepretendēs pāris strādnieku, turpināsies tas, kas bijis un joprojām ir, proti — par savu tiesu darbu daudziem, atvainojiet, vienkārši nosplauties.

— Vai tas nozīmē, ka jūs priekšroku dodat ekonomiskajām metodēm?

— Neapšaubāmi. Un centīšos panākt, lai ar ekonomiskām metodēm strādātu arī visi tie, kam tas ietilpst dienesta pienākumos. Tikai tā un ne citādi!

— Veiksmī jums un jūsu kolektīvam!

Ar Anatoliju Krasņakovu sarunājas

Iraida KOROĻOVA

Uz rajona autocelīem

Vasaras bēdīgā statistika

Sākoties vasarai, rajona teritorijā palielinājās transporta negadījumu skaits. Avārijas lielākoties izraisījuši transporta līdzekļu vadītāju reibuma stāvokļi. Ceļu satiksmes negadījumos traumas gūst desmitiem cilvēku, kuri tajos nav vainojami. Lūk, tāds rezultāts ir braukšanai «jautrā prātā».

♦ Si gada 26. maijā aptuveni 4.30 kolhoza «Dubna» agronoms Antons Lauskis (dzimis 1962. gadā), būdams alkohola reibumā, bez vadītāja tiesībām ar motociklu «MT-9» brauca pa ceļu «Kaļvi—Timanova». Viņš nespēja «savaldīt» motociklu un avārijā guva smagu galvaskausa traumu. Rezultāts bēdīgs — ilga ārstešanās rajona centrālajā slimnīcā.

♦ 3. jūnijā apmēram 19.00 Preiļos, Daugavpils ielā sakrējās mopēdists V. Anistratovs un motociklists (motocikls «Java» ar blakusvāģi) N. Leonovs — Preiļu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas traktorists. Abi bija reibuma stāvoklī. Avārijas dēļ mopēdistam — pensionāram slimnīcā nācās ilgi ārstēt valējo kājas lūzumu.

♦ 10. jūnijā apmēram 16.30 «KAMAZ-5511» (pieder «Lauktechnikas» rajona apvienībai) vadītājs J. Anspoks uz ceļa «Smelteri—Priekuli» izvēlējās nepareizu braukšanas ātrumu un uzbrauca virsū gājējam M. Skabai (dzimis 1915. gadā). Ar kaulu lūzumiem viņš nācās nogādāt rajona centrālajā slimnīcā. Pats šoferis neuzskatīja par vajadzīgu izsaukt ātro medicīnisko palīdzību, nemaz nerunājot par VAI, bet steigšus atstāja negadījuma vietu, pametot cietušo liktenā varā. Apmēram 22.00, biedra pierunāts būt «prātīgam», J. Anspoks tomēr ieradās milicijā un paziņoja par notikušo. Vairāk ne

kā četras stundas vairāki milicijas darbinieki noskaidroja negadījuma detaļas: kā «KAMAZA» vadītājs pameta uz ceļa cietušo, kā kaut kur apdomāja savus plānus. Ekspertīzē konstatēts, ka J. Anspoks bija alkohola reibumā. Materiāli nodoti izmeklēšanai.

♦ 13. jūnijā Preiļos, Celnieku ielā mopēdists A. Šnepsts (dzimis 1973. gadā, Leņina kolhoza laukkopis) pēkšņi iebrāca ielas braucamajā daļā, kur viņam uzbrauca automašīna «MAZ», ko stūrēja I. Juhņevičs. Neuzmanības rezultāts — smagi kaulu lūzumi.

Tajā pašā dienā apmēram 15.00 uz ceļa «Līvāni—Preiļi» mopēdists P. Tihonovs (dzimis 1959. gadā, kolhoza «Līvāni» laukkopis), būdams alkohola reibumā, rupji pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus un pakļuva zem automašīna «VAZ-2106», ko vadīja I. Novokšanova. Mopēdistu ar daudziem kaulu lūzumiem vajadzēja nogādāt slimnīcā.

♦ 18. jūnijā apmēram 16.00 ceļa «Rudzāti—Zelta vārpa» 5. kilometrā sadūrās automašīnas «GAZ» (kolhozs «Zelta vārpa», šoferis D. Masāns) un «VAZ-2103» (vadītājs P. Pastars). Kravas automašīna iebrāca satiksmes pretējā joslā, un sadursmē gāja bojā «VAZ» pasažiere — H. Pastare. Divus cilvēkus nācās nogādāt slimnīcā. Materiāli par šo avāriju nodoti izmeklēšanai.

♦ 22. jūnijā apmēram 10.00 uz ceļa «Upmala—Vārkava» automašīnas «GAZ-21» vadītājs A. Vibornais pārsniedza braukšanas ātrumu, likumā nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Sabojāts automobilis, bet tā vadītājs nogādāts slimnīcā.

♦ 23. jūnijā apmēram 21.50 motocikla «Java-350» vadītājs I. Cižauskis (dzimis 1956. gadā), būdams iereibis, brauca Līvānos pa Rīgas ielu, taču «netrāpīja» uz tilta pāri Dubnai un noskrēja no ceļa. Motociklam gāzoties, tā vadītājs guva smagu galvaskausa traumu.

♦ 25. jūnijā apmēram 19.30 Līvānos, Tautas un Rīgas ielu krustojumā notika automašīnas «M-2140», ko stūrēja 1968. gadā dzimušais M. Batņa, sadursme ar mopēdi, kuru vadīja I. Košeļevs. Mopēdists ar lūzumiem tika aizvests uz slimnīcu. Materiāli par negadījumu nodoti izmeklēšanai.

♦ 2. jūlijā apmēram 14.30 uz ceļa «Aglonas stacija—Preiļi» Kastīrē automašīnas «VAZ-2106» vadītājs A. Smorodinkins pārkāpa krustojuma pārbraukšanas noteikumus un uzbrauca velosipēdistam V. Ivanovam, kurš negadījuma vietā miris no gūtām traumām.

♦ 8. jūlijā apmēram 4.00 naktī 1967. gadā dzimušais J. Trups bez auto vadītāja tiesībām, būdams reibumā, uz ceļa Galēnos nolēma «uzjautrināt» pasažierus un sevi ar no drauga paņemto automašīnu «M-412». Aizbraukt izdevās tikai dažus simtus metru. «Autokaskadieris» nespēja tikt galā ar automašīnas vadīšanu, tā noskrēja no ceļa un ietriecās kokā. «Kaskadierim» tikai nenozīmīgi sasitumi, bet divus pasažierus ar traumām vajadzēja nogādāt slimnīcā. Sadauzīta no drauga paņemta mašīna. Materiāli par šo negadījumu nodoti izmeklēšanai.

♦ 9. jūlijā apmēram 21.00 Ličos «VAZ-2106» vadītājs P. Barovskis uzbrauca virsū motociklistam A. Naglim. Sadursmē smagi ceta motocik-

lista pasažieris — 18 gadus vecais A. Paura. Materiāli nodoti izmeklēšanai.

♦ 19. jūlijā apmēram 21.30 uz ceļa «Aizkalne—Peļeči» automašīnas «SAZ-3507» (Raina kolhozs) vadītājs, 1958. gadā dzimušais P. Mihailovs, braukdam bez auto vadītāja tiesībām un būdams reibumā, ieskrēja grāvī. Mašīnai apgāzoties, cieta pats braucējs.

♦ 20. jūlijā apmēram vienos naktī «VAZ-2103» vadītājs, 1967. gadā dzimušais kolhoza «Rušona» traktorists E. Molnieks, būdams reibumā, Kastīrē nespēja tikt galā ar mašīnas stūrēšanu un iedrāzās kokā. Pats guva smagu traumu, mašīna — sadauzīta.

♦ 22. jūlijā apmēram 14.20 Preiļos, Daugavpils ielā «GAZ-24» vadītājs I. Stankevičs uzbrauca velosipēdistam V. Caunānam, kurš bija piedzēries. Velosipēdistu nācās vest uz slimnīcu.

Tajā pašā dienā apmēram 18.30 ceļa «Līvāni—Preiļi» 5. kilometrā J. Martinovs, kurš brauca ar no biedra (viņš bija pasažiera lomā) paņemto «ZAZ-966», saskrējās ar «M-2140», ko stūrēja I. Paškova. «Tarānā» bojātas abas mašīnas, bet slimnīcā nācās nogādāt «ZAZ» ipašnieku V. Barkausku, kurš bija alkohola reibumā.

♦ 31. jūlijā apmēram 21.00 Upmalā kolhoza «Dubna» santehniks J. Rajeckis būdams reibumā, ar motociklu «IZ-Ju-3» uzbrauca virsū 1979. gadā dzimušajam velosipēdistam P. Spūlim. Avārijas sekas ir traģiskas. Abi gājuši bojā.

Arī citiem, kuriem patīk «vizināties» reibumā, derētu neaizmirst šī negadījuma traģisko iznākumu.

J. TRUBACS,
Preiļu rajona izpildkomitejas iekšlietu nodaļas VAI izziņu inspektors, milicijas leitnants

Kam padomu prasīt

Tikai mazliet vairāk par gadu jaunajā redakcijas sastāvā strādā izdevniecība «Latvijas enciklopēdija». Bet šis laika posms direktora Andra Vilka vadībā bijis īpaši radošs, interesantiem darbiem bagāts.

Viens no lielākajiem izdevumiem būs enciklopēdiskā sērija «Latvija un latvieši», kas iznāks vairāk nekā desmit sējumos. Darbs top sadarbībā ar republikas zinātniekiem, un pirmais sējums parādīsies pēc pāris gadiem. Enciklopēdija stāstīs par mūsu republiku un tās tautu itin visos dzīves aspektos.

Ne mazāk interesants solās būt uzzīņu krājums «Latvieši ārēmēs» un enciklopēdija «Mīti». Divos sējumos iznāks «Latvijas dabas enciklopēdija». Uz to varēs parakstīties jau šoruden. Savukārt universālā enciklopēdiskā vārdnīca, kas īpašus komentārus neprasa, iznāks nākamgad.

Jaunums ir minienciklopēdijas, piemēram, par Rīgu, par senām kultu vietām, Latvijas alām un mūsu republikas olimpisko kustību. Arī tās tiek gatavotas izdošanai.

Nupat iznācis «Gimenes enciklopēdijas» otrais sējums, kas stāsta par mājokļa veidošanu, apģērba kultūru, uztura jautājumiem un personiskajiem transporta līdzekļiem. Trešais šī darba sējums savukārt iepazīstinās ar saimniecības iekārtošanu, sadzīves ķīmiju, veselības aizsardzību.

Atkārtoti izdoti «Simts padomi lauksaimniekiem». Šī J. Vāgnera pirms 60 gadiem sastādītā grāmata leveda jauno ciklu «Mantojums».

Vesela sērija darbu saistīs bērnu interesi. Te vispirms jāmin «Spridītis dodas pasaulē», «Spridītis atgriežas mājās» un nelielā enciklopēdija par latviešu dievībām.

Helēna GRINBERGA,
LETA korespondente

Skaista mana tēva sēta

Jersikas pagastā ir Vucinu sādza, kurā senis dzīvo Vucinu dzimta. Te vieta ir ļoti skaista: netālu Iesalnieku ezers, apkārt priežu sili, berzu birzīšas, ozolu puduri, plekalnes un telejas. Bet visskaistākās šajā apkārtnē ir Vucinu mājas.

Gimenes galva tēvs Bernards pirms trim gadiem nomira. Viņš bija īsts tautas mākslas meistars — veidojis daudzus kokgrīzumus, pinumus, kas izvietoti dzīvojamajā mājā un sētā. Savāktas meža zvēru ragu kolekcijas, kas verandā veido nelielu muzeju.

Vucinu māte — Sofijai jau liels vecums — 88 gadi, bet viņa vēl nīpa un moža, ar lielsku atmiņu. Viņa arī ir tautas mākslas meistare — audēja. So seno latviešu sieviešu amatu Sofija Vucina nodevusi mantojumā meitām Bernardai un Antonīnai, kuras arī aiz tautiskās seģas divējus, palagus.

Viens no Vucinu dēļiem — Pāvils dzīvo tēva sētā un strā-

dā kolhozā «Jerska» par mehānizatoru. Viņš turpina vecāku aizsāktās tautas mākslas tradīcijas dzimtas mājas turpina veidot par ļoti jauku dabas stūrīti, kur netrūkst nekā: ir laba dzīvojamā māja, kūts, klēts, uz kuru jumtiem un sienām izvietoti dažādi mākslinieciski veidojumi, gliži iekopts pagalmis ar puķu dobēm. Lejā pie dīķīša, kurā dzīvo karpas un karūsas, uzbūvēta jauna pirtīņa (vecā — turpat blakus — savu mūžu jau nokalpojusi). Pagalmā aug liela bumbiere, kura šogad ir pārpilna augļiem, tālāk ābeles, dažādi ogulāji. Nu īsts paradīzes stūrītis, ne parasta lauku sēta.

Protams, lai tēva sēta būtu skaista, pielikts liels visas Vucinu dzimtas darbs. Pāvela Vucina meita Elga, vidusskolniece, pa vasaru ir galvenā mājas kopēja, jo tēvs un māte ir darbā, bet vecmamma jau veca un fiziski strādāt maz spējīga.

Vucinu dzimtas mājas sauc par Silagalu. Tas ir pavisam dabiski, jo tās patiešām atrodas sīļa galā. Jauka, brīnišķīga vieta jauki un laipni šīs mājas iemītnieki, kas parastā lauku sādza, parastās lauku mājās uzbūruši ne parastu brīnumu.

Skaista ir Vucinu sēta. Ta gribas te vēlreiz iegriezties.

Jānis GURGONS

ATTEĻOS: Vucinu māmuļa Sofija savas mājas verandā; sētas pagalmis; mazmeita Elga pie pirts dīķīša; savdabīgā muzeja eksponāti.

**„Pūt,
vējiņi!“
Jasmuižā**

Pagājušo sestdien daudzu ceļi veda uz Raiņa literatūras un mākslas vēstures Jasmuižas muzeju, kur uz tikko uzceltās brīvdabas estrādes notika Valmieras drāmas teātra J. Raiņa tautas dziesmas «Pūt, vējiņi!» izrāde. Estrāde uzcelta gleznainās Jašas upītes krastā, ir apmēram 1000 sēdvietu. Lietainais laiks atbaidīja

skatītājus, un zaļajā estrādē bija aizņemta tikai apmēram puse vietu.

Izrādi «Pūt, vējiņi!» visi klātesošie noskatījās ar nedalītu interesi, pavadīja aplausiem, aktieri saņēma krāšņus ziedus.

J. Raiņa lugu «Pūt, vējiņi!» viņa 125. dzimšanas gadā iestudējusi režisore Māra

Kiršele. Lidā lomā bija Aigars Vilins, Baibas — Dace Eversa. Dekorācijas izrādei veidojis Andris Freibergs, mūziku sacerējis Imants Kalniņš.

J. AIZKALNS

ATTELOS: ainas no izrādes «Pūt, vējiņi!» Jasmuižas brīvdabas estrādē.

J. SILICKA foto

Redaktors Pēteris PIZELIS

«BIRUTA'S TOURS»

latvietes uzņēmums LATVIEŠIEM AMERIĀ,
KANĀDĀ UN LATVIJĀ

ar ilggadeju pieredzi!

Aiciniet radus, draugus ciemos un brauciet pašī!

Firma piedāvā DOKUMENTU KĀRTOSĀNU radu un draugu izsaukšanai ciemos no Latvijas. Ja vēlaties uzaicināt pie sevis, dokumentu kārtošanai esam jūsu rīcībā. Piedāvājam Rīgā augstas klases viesnīcas numurus vai pilnu pansiju privātās mājās, kā arī pilnībā nodrošinām ar autotransportu braucienam pa Dzimtenes ceļiem, organizējam ekskursijas kvalificētu gidu vadībā. Uzņemamies biješu rezervēšanu un iepriekšēju samaksu ASV un Kanādā. Ja vēlaties izjust atkalredzēšanās prieku, jums atliek tikai rakstīt vai piezvanīt:

BIRUTA PLUĢIS SEREDA

P. O. BOX. 5410, San Mateo, CA 94402, USA
tel., (415)-349-1622.

Mūsu pārstāvji Kanādā:

KĀRLIS SUNTAZS. Tel., (416)-751-6829

Latvijā:

ILZE KERSTENA. Tel. Rīgā, 274508.

Visiem Liepājas, Aglonas ielās un Turgus laukumā dzīvojošajiem **PILSONIEM MĒNEŠA LAIKĀ PASU GALDĀ JĀPĀRFORMĒ DOKUMENTI** atbilstoši jauniešiem ielu nosaukumiem.

Preiļu pilsētas Tautas deputātu padome

Maziņš, maziņš es vēl biju,
Ved jau mani smiltainē,
Paliek tētis, māmuliņa
Gauži, gauži raudādami.

(T. dz.)

Dalāmiešs saps ar darbabiedru Ilgoni SKRIVĻU, dēliņu JANĪTI guldot smiltainē.

Leņina kolhoza mehānisko darbnīcu kolektīvs

Pierimst soli, klusē doma,
Neskan mīļā tēva balss.
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc tevis sauks.

(E. Zālīte)

Izsakām dziļu līdzjūtību Valentīnai TARVIDEĪ sakarā ar TEVA nāvi.

Aglonas internātskolas kolektīvs

PĀRDOD govī Aizkalnes ciema Džeriņos. Zvanīt: 42461.

**DRAVNIEKU
DEVĪNGADIGĀ SKOLA**

aicina darbā

PAVĀRI un APKOPEJU.

Zvanīt pa tālruniem 59240, 59247, 59294.

Mīlais bērns, tavās mazajās
plaukstās
Stindzis māmuļai vēltītais
glāsts,
Zvaigznēs, kas staroja tētim,
Palika neizteikts bērniņas
stāsts.

(K. Apškrūma)

Izsakām vissirsnīgāko līdzjūtību SKRIVĻU ģimenei, no dēliņa JANĪSA atvadoties.

Preiļu ciema padomes deputāti

Daudz skaistu vasaru un rudens zelta būs.

Un dzīves vēji nerimstoši trauksies tālāk.

Pār tavu pārāk agri beigto dzīvi,

Pār dienām, kuras pārtrūka tik pēkšņi.

(P. Zirņītis)

Izsakām dziļu līdzjūtību Vijai KIRILLOVAI un Marijai CAUNEI sakarā ar VIRA un BRĀĻA nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Tu projām aizgāji klusi,

Tāda mīļa, balta,

Zem gadu nastas nogurusi.

(A. Grava)

Izsakām dziļu līdzjūtību Boleslavam Ludviga d. LOZDAM, izvadot MĀTI kapu kalniņā.

Kolhoza «Ezerciems» kolektīvs

PĀRVIETOJAMĀIS ZOO CIRKS

«BINGO-BONGO» AICINA

24., 25., 26. AUGUSTĀ.

● Zooizstādes ekspozīcijās pārstāvēti retu veidu dzīvnieki: tīģeri, lauvas, jaguāri, panteras, lāči: Himalaju, brūnais, Kamčatkas, lamas, marali, zebras, kamieli, dzeloņcūkas, kā arī rets Dienvidamerikas faunas pārstāvis — tapirs un citi dzīvnieki.

● Zoocirkā darbojas arī pērtiķu audzētava, kur var aplūkot jautros makakus, paviānus un lapunderus, kā arī cilvēkveidīgo un citus pērtiķus.

● Atmiņai par cirka apmeklējumu var nofotografēties ar pērtiķi Roniju, jāšus uz lamas Rokkijas vai uz skotu ponija Mimosas.

ZOO CIRKS DARBOSIES LĪVĀNOS VECĀ TIRGUS LAUKUMĀ NO PLKST. 10.30 LIDZ 20.00.

Dzīvnieku barošana no plkst. 17.00.
Vēlam jauku izklaidēšanos!

Līvānos PAZAUDĒTS nau-
das maks. Atradēju pret atlīdzī-
bu lūdzam zvanīt 42897.

MAINA labiekārtotu divstābu
dzīvokli Jēkabpilī pret līdzvērtī-
gu vai lielāku Preiļos. Zvanīt
Preiļi: 22229.

Rokas, kas mīlēja darbu,
gurušas.
Sirds, kas vēlēja labu, atdusas.
(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Sta-
nislavam SONDRAM sakarā ar
MĀSAS nāvi.

Preiļu vairumtirdzniecības bā-
zes kolektīvs

MAINA trīsstābu dzīvokli ar
visām ērtībām (42 kv. m, virtu-
ve 11 kv. m) Leningradā pret
dzīvokli Preiļos, vēlams ar lie-
lāku platību, vai pret Līvānu
māju. Zvanīt: 23111.

Skar sirdī aiziešanas zēlums,
Un takās skumju sniegi sasnieg.
Un tēva mīlas stiprais kvēlums
Kā cēla zvaigzne dzīvē paliek.

(J. Rūsiņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību Mā-
rai BALCEREI, TEVU smiltajā
izvadot.

Līvānu stikla fabrikas bērnu-
dārza kolektīvs

● LAIKRAKSTĀ PUBLICĪTĒI MA-
TERIĀLI NE VIENMĒR ATSPŌGUĻO
REDAKCIJAS VIEDOKLI PAR PER-
SONU VĀRDU UN UZVĀRDU,
SKAITĻU UN PAKTU PAREIZĪBU
ATBILDĒ RAKSTU AUTORĪ.

● MŪSU ADRESĒ:
226150, Preiļos, Aglonas ielā 4.

● REDAKCIJAS TALRŪNI: redaktors — 22059, redaktora vietniece, lauku dzīves un sporta nodaļa — 21759, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154 atbildīgā sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodaļa — 21769, rūpnīcības, studētājiem — 22305.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespējams Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīgā, K. Valdemāra ielā 105). Viens nosacījums iespiedloks. Ofsetiespiedums. Izdevējdarbības licence Nr. 000069. «Новадникс» («Земляк»). Газета Преильского района на латвийском языке.

Metiens 13 902 eksemplāru (latviešu valodā — 9 961 eks., krievu valodā 3 941 eks.).

Indekss 68169.
Pas. 760.